

TÉNYEK és LÉNYEG rovat hírek a tudomány világából

Ricsóy Márta

Tanulási zavarokat előrejelző tünetek az óvodában, kisiskolás korban

Tanulási zavarnak tekintjük azt az – intelligenciaszint alapján elvárhatónál lényegesen – alacsonyabb tanulási teljesítményt, amely gyakran neurológiai deficit vagy funkciózavar talaján jön létre, sajátos kognitív tünet együttesel. Ezek a részképesség zavarok alapvetően nehezítik az iskolai tanulás során az olvasás, az írás és/vagy a matematika elsajátítását. A teljesítménykudarok gyakran másodlagos neurotizációhoz vezetnek. A tanulási zavar a legkoraibb időszakban alakul ki és tünetei felnőttkorban is fellelhetők. Kognitív és tanulási terápiával jól befolyásolható. Társuló tünetként megjelenhet különböző fogyatékoságoknál. (Dr.Sarkady – Dr.Zsoldos)

Az óvodás gyermek megfigyelése alapján következtetni lehet a deficités képességre.
Megfigyelendő területek:

Mozgás, motorium

Nagymozgások:

- motoros ügyetlenség
- koordinálatlan nagymozgás (lépcsőn járás, egyenes vonal menti haladás, kisebb akadály átlépés, célirányos mozgásnál, felesleges kapkodás, nem tudja követni a mozgásra vonatkozó utasításokat)

Finommozgások:

- rossz ceruzafogás
- rajzok milyensége (elmaradott rajzszint, kusza rajzok, rajzolás elutasítása)
- cipőfűzés, - kötés nehézsége
- vágás, gyurmázás, hajtogatás, gyöngyfűzés nehézsége
- a konkrét formautánczás nem tartalmazza a lényeges elemeket
- a formák nehezen ismerhetők fel
- olvashatatlan írás

Beszédmozgás:

- megkésett beszédfejlődés
- nehezen javítható, elhúzódó pöszesség
- szűkös szókincs, szótalálási nehézség

- dysgrammatikus beszéd
- nem szereti a verseket, meséket
- nem vagy nagyon nehezen tanul meg egy-egy verset, mondókat
- a prozódia elemek (hangszín, hangerő, hangsúly, dallam) hiánya
- amuzikalitás

Írányzavarok

- keresztezett, kevert, nem elég erős dominancia
- balkezesség (tiszta balkezesség nem!)
- kialakulatlan test séma
- papír bal oldalán bal kézzel, jobb oldalán jobb kézzel rajzol
- soralkotás, térkitöltés jobbról-balra, alulról-felfelé
- betű, szám tükörírással

Akusztikus terület

(nem a hallás, hanem a hallási percepció zavara)

- gyakran visszakérdez, bizonytalan abban, amit hall
- fonéma differenciálás nehézsége
- hangok sorrendiségének helytelen érzékelés
- képtelen adott hangot kiemelni
- gyenge auditív emlékezet

Vizuális terület

(nem a látás, hanem a látási percepció zavara)

- alak, forma, szín, nagyság felismerésének differenciálásának képessége sérült
- nem ismeri fel a kívánt formát ill. csak egy bizonyos helyzetben vagy méretben
- nem ismeri fel az egy irányba néző tárgyakat, formákat, ábrákat ill. nem tudja kiválasztani azt amelyik a másik irányba néz
- lényeges-lényegtelen megkülönböztetése
- részek egymáshoz való viszonya, rész-egész viszonya
- gyenge vizuális emlékezet

Megfelelő fejlesztéssel korrigálható a probléma és nem kell a gyermeknek évekig elhúzódó iskolai nehézséggel küzdenie. Nagyon fontos, hogy minél korábban felfigyeljen a környezet a gyermek esetleges elmaradásaira. Sokszor otthon vagy az óvodában (iskolában) is lehetőség lenne a fejlesztéssel történő korrigálásra. Súlyosabb esetekben érdemes szakemberhez fordulni.

Vadaskert Alapítvány
Vadaskert Gyermekpszichiátriai Kórház és Szakambulancia
www.vadaskert.hu
www.vadaskertem.hu

Kérjük, adója 1%-ával támogassa a Vadaskert Alapítvány működését!
Adószámunk: 19007191-1-41